

Wymagania edukacyjne z religii w klasie 1 liceum

**Zespół Szkół Sportowych w Ełku
Rok szkolny 2019/2020**

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych
„W Kościele” z serii „Drogi świadków Chrystusa”
podręcznik nr AZ-41-01/10-KR-1/12 do nauczania religii rzymskokatolickiej
zgodny z programem nauczania nr AZ-4-01/10

Rozdział 1 Kim jestem?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie czym różni się osoba od nie-osoby (rzeczy)? - wymienia naturalne i religijne przejawy posiadanej przez osobę godności; - wie w czym kobieta i mężczyzna wzajemnie się uzupełniają; - wymienia zasady życia we wspólnocie wynikające z faktu powołania człowieka do życia z innymi; - podaje płynące z wiary uzasadnienie sensu życia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy wyróżniające człowieka spośród innych stworzeń w rozumieniu chrześcijańskim; - układa kodeks poszanowania godności osoby; - uzasadnia, w czym wyraża się godność człowieka jako mężczyzny i kobiety; - uzasadnia wartość życia we wspólnocie; - wymienia inicjatywy, w których człowiek wyraża odnaleziony cel swego życia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak filozofia ujmuje istotę człowieka; - uzasadnia niepodważalność godności osoby; - potrafi napisać własny komentarz do tekstu biblijnego wyjaśniającego prawdę o człowieku; - wie czym można wyjaśnić pragnienia człowieka, by nie być samotnym; - zna wydarzenia z życia bł. P. G. Frassatiego ukazujące motywację, dlaczego żył on „pełnią miłości”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia dlaczego Jan Paweł II uważa, że człowieka nie można w pełni zrozumieć bez Chrystusa; - uzasadnia czy istnieją jakieś racje, w oparciu o które można byłoby usprawiedliwić nieposzanowanie godności osoby; - wyjaśnia sens biblijnego opisu stworzenia człowieka; - przedstawia religijne argumenty przemawiające za życiem we wspólnocie; - wie w jaki sposób bł. P. G. Frassati rozumiał swoje człowieczeństwo.

Rozdział 2 Czy potrzebna mi wiara?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega ateizm; - wyjaśnia co znaczy stawać się dorosłym, dojrzałym; - wie co to znaczy być pełnoprawnym obywatelem; - wymienia skutki sakramentu bierzmowania; - rozróżnia specyfikę uroczystości Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia znaczenie religii naturalnych i religii objawionej; - wyjaśnia pojęcie „narodzić się na nowo”; - wyjaśnia, na czym polega tożsamość chrześcijańska; - wyjaśnia dlaczego ludzie pytają, zastanawiają się nad sprawami wiary; - wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie określenia „świętość”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objaśnia istotę religii oraz jej rolę w życiu ludów pierwotnych z punktu widzenia nauki; - charakteryzuje dary Ducha Świętego; - nazywa konkretne sposoby zaangażowania się w życie Kościoła lokalnego; - wymienia przywileje i obowiązki członków Kościoła; - definiuje chrześcijańskie rozumienie celu życia człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego pytania o religię są ciągle aktualne; - wykazuje związek zachodzący między sakramentem bierzmowania a osiąganą dojrzałością religijną; - podaje współczesne metafory, za pomocą których można wyrazić rzeczywistość Kościoła; - analizuje tekst KKK 1316; - wyjaśnia, dlaczego Kościół czci pamięć o zmarłych na dwa różne

			sposoby.
--	--	--	----------

Rozdział 3 Co znaczy wierzyć w Boga?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie w jaki sposób poznajemy otaczającą nas rzeczywistość; - definiuje pojęcie „wiera” w chrześcijańskim rozumieniu; - wymienia cechy tajemnicy Trójcy Świętej; - podaje przykłady jak ludzie radzą sobie z poznawaniem przyszłości; - charakteryzuje istotę modlitwy chrześcijańskiej; - wyjaśnia, co znaczy „Niepokalane Poczęcie”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia poznanie naturalne od poznania religijnego; - określa możliwości poznania za pomocą wiary i rozumu; - podaje przykłady praktyk religijnych w różnych religiach; - wyjaśnia chrześcijańskie rozumienie Bożej Opatrzności; - wyjaśnia znaczenie modlitwy w życiu chrześcijańskim; - interpretuje tekst Protoewangelii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co poznajemy za pomocą wiedzy, a co za pomocą wiary; - uzasadnia, że wiara i rozum wzajemnie się nie wykluczają w poznawaniu świata i człowieka; - wyjaśnia, dlaczego prawda o tajemnicy Trójcy Świętej wyróżnia chrześcijaństwo od innych religii; - wymienia sposoby doświadczania Bożej Opatrzności przez ludzi; - wyjaśnia znaczenie słów modlitwy „Ojcze nasz”; - opowiedzieć, jak Bóg reaguje na grzech człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia znaczenie wiedzy dla rozwoju wiary; - analizuje teksty Hbr 11, 1-6; Ga 5, 6; KKK 156-158.162; - charakteryzuje teksty biblijne mówiące o pochodzeniu Osób Trójcy Świętej; - wyjaśnia związek pomiędzy tajemnicą zła i Bożą Opatrznością; - zna różnice w rozumieniu i praktykowaniu modlitwy w różnych religiach; - uzasadnia, dlaczego Kościół wierzy, że Maryja jest niepokalanie poczęta.

Rozdział 4 Co znaczy wierzyć w Jezusa?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie w jaki sposób ludzie szukają prawdy o sobie; - wie co przynosi (co oferuje) ludziom Jezus; - uzasadnia dlaczego jednym ludziom wierzymy, a innym nie; - wie, że przyjęcie Bożego objawienia wymaga od człowieka wiary; - wie do czego prowadzi człowieka odpowiedzialne korzystanie z Bożego objawienia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia źródła poznawania tajemnicy Jezusa; - wymienić powody, dla których Jezus dał początek królestwu Bożemu; - wymienia, czym Jezus potwierdzał swoje zbawcze posłannictwo; - wyjaśnia, dlaczego wierzący przywiązują tak dużą wagę do tekstów Pisma Świętego; - analizuje tekst Mt 28, 19-20. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia rolę Boga Ojca przy objawieniu tajemnicy Jezusa; - scharakteryzować ideę głoszonego przez Jezusa królestwa Bożego; - opisuje jak współcześni Jezusowi reagowali na to, iż przedstawiał siebie jako Mesjasza – Syna Bożego; - wymienia okoliczności, w których Bóg objawiał się człowiekowi w Starym Testamencie; - wyjaśnia, w jaki sposób Kościół wypełnia swoją 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „unia hipostatyczna”; - wymienia warunki przynależności do królestwa Bożego postawione człowiekowi przez Jezusa; - wyjaśnia, dlaczego przekonanie o prawdziwości nauczania i posłannictwa Jezusa przyjmuje się drodze wiary; - wyjaśnia, dlaczego przyjście na ziemię Jezusa Chrystusa nazywamy pełnią objawienia; - uzasadnia, że Jezus za

		misję troski o właściwe odkrywanie i przekazywanie Bożego objawienia.	pośrednictwem Kościoła i troszczy się o właściwe odkrywanie tajemnicy Bożego objawienia.
--	--	---	--

Rozdział 5

Co znaczy wierzyć w Ducha Świętego?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że w poznawaniu Boga korzystamy zarówno z poznania naturalnego, jak i poznania wiary; - wie, że Duch Święty działa w konkretnych osobach, konkretnym czasie i konkretnych miejscach i sytuacjach; - wymienia wydarzenia z życia Jezusa, w których ewangeliści podkreślają obecność Ducha Świętego; - wie po co Jezus obiecał i posłał wierzącym – Kościołowi – Ducha Świętego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia symbole Ducha Świętego i wyjaśnić ich znaczenie; - wyjaśnia rolę Ducha Świętego w tajemnicy Wcielenia; - wyjaśnia, dlaczego nie wolno oddzielać wiary w Chrystusa od Kościoła; - ma świadomość tego, co jest treścią obrzędów sakramentu chrztu i bierzmowania; - zna argumenty ludzi „za” i „przeciw” tezie: Chrystus – tak! Kościół – nie! 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego w poznawaniu Osoby Ducha Świętego posługujemy się symbolami; - wymienia niektóre biblijne wydarzenia ukazujące obecność i działanie Ducha Świętego; - wyjaśnia, jak ewangeliści objaśniają działanie Ducha Świętego w posłannictwie Jezusa; - opisuje, w jaki sposób Kościół doświadcza działania Ducha Świętego; - wyjaśnia, dlaczego nie wolno oddzielać wiary w Chrystusa od Kościoła. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje działanie Ducha Świętego w Kościele i poszczególnych jego członkach; - wymienia sposoby działania Ducha Świętego za pośrednictwem Kościoła (słowo Boże, sakramenty, czyny miłości); - wyjaśnia jakie znaczenie dla nas ma ścisły związek Ducha Świętego z posłannictwem Jezusa; - wyjaśnia znaczenie obecności i działania Ducha Świętego w Kościele; - uzasadnia, że Kościół jest człowiekowi potrzebny do zbawienia.

Rozdział 6

Co znaczy wierzyć w Kościół?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że grzeszność jest tylko jednym wymiarem Kościoła, a drugim i fundamentalnym jest jego świętość wynikająca z obecności w nim zmartwychwstałego Jezusa Chrystusa; - wyjaśnia znaczenie pojęcia „Triduum Paschalne”; - wie, że zasady życia chrześcijańskiego mają swoje źródło w ogłoszonym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia kilka postaci współczesnego Kościoła zaangażowanych w wypełnianie misji Chrystusa w świecie; - wie czego wyrazem jest liturgia Triduum Paschalnego; - uzasadnia, dlaczego błogosławieństwa stanowią normy życia chrześcijańskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia istotę wypełnianej przez Kościół Chrystusowej misji zbawienia; - wymienia najważniejsze części liturgii poszczególnych dni Triduum Paschalnego; - interpretuje Jezusowe błogosławieństwa; - podaje przykłady wypełniania przez Kościół 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, na jakiej podstawie członkowie Kościoła uczestniczą w wypełnianiu misji Jezusa Chrystusa; - wymienia elementy, które pomagają przeżyć Triduum Paschalne i wyjaśnić ich znaczenie; - uzasadnia, że życie według błogosławieństw jest naszym zadaniem wynikającym z przyjęcia

<p>przez Jezusa królestwie Bożym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia dlaczego chrześcijanie angażują się w różne formy działalności społecznej, charytatywnej; - rozumie treść pierwszego przykazania kościelnego; - wymienia najważniejsze wydarzenia z życia świętych Piotra i Pawła. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, z czego wynika pełniona przez Kościół potrójna misja; - uzasadnia, dlaczego katolik w każdą niedzielę ma obowiązek uczestniczyć we Mszy Świętej; - uzasadnia, że Piotr i Paweł są filarami Kościoła. 	<p>misji prorockiej, kapłańskiej i królewskiej Chrystusa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia święta kościelne, w które ma obowiązek uczestniczyć we Mszy Świętej. - uzasadnia, że działalność świętych Piotra i Pawła jest realizacją misji Jezusa Chrystusa. 	<p>chrztu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest misja prorocka, kapłańska i królewska w Kościele; - wyjaśnia związek Mszy Świętej z potrójną misją Chrystusa; - ukazuje, że Kościół niezależnie od epoki głosi światu Jezusa i Jego zbawcze dzieło; - ukazuje uczestnictwo w niedzielnej Eucharystii jako udziału w prorockiej, kapłańskiej i królewskiej misji Chrystusa; - wyjaśnia znaczenie dla współczesnego Kościoła świadectwa złożonego przez świętych Piotra i Pawła.
--	---	--	---

Rozdział 7 Po co sakramenty?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie charyzmatu; - definiuje pojęcie sakramentu; - wymienia sakramenty inicjacji chrześcijańskiej; - wyjaśnia, dlaczego sakramenty pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych nazywamy sakramentami uzdrowienia; - wymienia sakramenty określone jako „sakramenty w służbie wspólnoty”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę charyzmatów w Kościele; - wyjaśnia, dlaczego Kościół może wypełniać zbawcze posłannictwo Jezusa; - wyjaśnia rolę sakramentów Kościoła; - uzasadnia, dlaczego chrzest, bierzmowanie i Eucharystia nazywane są sakramentami inicjacji chrześcijańskiej; - uzasadnia konieczność korzystania z sakramentów uzdrowienia; - uzasadnia, dlaczego sakramenty małżeństwa i kapłaństwa określane są jako „sakramenty w służbie wspólnoty”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego Kościół może wypełniać zbawcze posłannictwo Jezusa; - wyjaśnia, w jaki sposób Kościół kontynuuje zbawcze dzieło Jezusa; - wymienia obrzędy świadczące o inicjacyjnym charakterze sakramentów; - wymienia skutki przyjęcia sakramentów uzdrowienia; - charakteryzuje sakramenty małżeństwa i kapłaństwa w aspekcie służby. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w jaki sposób Kościół kontynuuje zbawcze dzieło Jezusa; - wyjaśnia, dlaczego Jezus Chrystus pozostawił Kościołowi aż siedem sakramentów; - ukazuje sakramenty inicjacji jako proces „stawania się” chrześcijaninem i osiągnięcia dojrzałości w wierze; - opisuje okoliczności przyjmowania sakramentów uzdrowienia; - rozumie znaczenie sakramentów kapłaństwa i małżeństwa dla życia wspólnoty Kościoła.

Rozdział 8 Po co światu Kościół?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zacytować polecenie Pana Jezusa stanowiące podstawę zaangażowania ochrzczonych w sprawy społeczne; - wymienia formy życia zakonnego w Kościele; - definiuje pojęcie „Kościół lokalny”; - wymienia sposoby świętowania niedzieli; - wie dlaczego tak licznie bierzemy udział w procesjach Bożego Ciała. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie na jakiej podstawie Kościół wypowiada się w ważnych sprawach społecznych; - ukazuje religijne podstawy zaangażowania chrześcijanina w życie społeczne; - uzasadnia potrzebę życia zakonnego w Kościele i współczesnym świecie; - wymienia funkcje parafii; - wymienia argumenty przemawiające za „świętością” niedzieli; - analizuje teksty Ewangelii czytanych podczas uroczystej procesji Bożego Ciała. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady z codziennego życia, które wymagają naszego zaangażowania opartego na przesłankach religijnych w sprawy życia społecznego; - określa cele życia zakonnego w Kościele; - zna formy życia Kościoła lokalnego, w które mogą zaangażować się młodzi parafianie; - zna genezę niedzieli; - wyjaśnia znaczenie publicznego wyznawania wiary i oddawania czci Chrystusowi obecnemu w Najświętszym Sakramencie podczas procesji Bożego Ciała. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia potrzebę zaangażowania chrześcijanina w sprawy społeczne; - opisuje, rozwój doskonałości chrześcijańskiej w dziejach ; - rozumie sens życia zakonnego; - wyjaśnia, dlaczego parafia jest wspólnotą wiary, kultu i miłości. - uzasadnia potrzebę świętowania niedzieli; - opisuje dary otrzymywane od Boga obecnego w historii świata i człowieka oraz wynikające z nich zobowiązania.

W ocenianiu wiadomości i umiejętności uczniów obowiązują zasady:

- obiektywności,
- jawności,
- instruktywności,
- wspierania ucznia w pracy.

Elementy oceniania:

- ilość i jakość prezentowanych wiadomości,
- umiejętność wykorzystania zdobytych wiadomości,
- umiejętność analizowania i interpretowania tekstów o charakterze religijnym,
- umiejętność stawiania pytań i formułowania wniosków, argumentowania,
- umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji,
- umiejętność doboru metod i form rozwiązywania problemów,

- starania i zaangażowanie ucznia: pilność, systematyczność, przygotowanie do zajęć, praca na lekcji,
- komunikatywność i autoprezentacja,
- efektywność współdziałania w zespole.

Formy oceniania:

Ocenię podlegają:

1. wypowiedzi ustne:
 - obejmują materiał ostatniej lekcji,
 - uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nie przygotowanie do odpowiedzi (bez konsekwencji);
2. sprawdziany, testy:
 - obejmują materiał co najmniej jednego działu,
 - poprzedzone są lekcją powtórzeniową z podaniem zakresu materiału;
3. kartkówki:
 - obejmują materiał ostatniej lekcji lub pracy domowej,
 - trwają do 15 minut;
4. praca domowa:
 - oceniania min. 2 razy w roku,
 - uczeń ma prawo raz w ciągu semestru zgłosić brak pracy (bez konsekwencji), jednak winien ją uzupełnić na następne zajęcia;
5. prowadzenie zeszytu:
 - oceniana jest systematyczność, zawartość merytoryczna i estetyka,
 - sprawdzenie kompleksowe i ocenianie raz w roku;
6. inne formy aktywności ucznia:
 - praca w grupie (udział w projektach, dyskusji, prezentowanie efektów pracy zespołu),
 - aktywność na zajęciach lekcyjnych,
 - referaty, prezentacje, projekty,
 - udział w olimpiadach, konkursach.

Wymagania programowe i kryteria wystawiania ocen:

A. Ogólne kryteria wystawiania ocen:

1. ocenę CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności w zakresie oceny bardzo dobrej,
- wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania w danej klasy,
- osiąga sukcesy w olimpiadach, konkursach wiedzy religijnej,
- samodzielnie formułuje wskazania dla rozwiązywania problemów życiowych w świetle Pisma Świętego, Katechizmu Kościoła Katolickiego, dokumentów Kościoła,
- pilność, systematyczność i aktywność na zajęciach lekcyjnych nie budzi żadnych zastrzeżeń.

2. ocenę BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania w zakresie oceny dobrej,
- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- wyróżnia się aktywnością na tle klasy podczas zajęć lekcyjnych,
- bierze udział w olimpiadach, konkursach wiedzy religijnej,
- wzorowo prowadzi zeszyt,
- odrabia wszystkie prace domowe.

3. ocenę DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania w zakresie oceny dostatecznej,
- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie dobrym,
- uczestniczy aktywnie w zajęciach lekcyjnych,
- prowadzi systematycznie zeszyt.

4. ocenę DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania w zakresie oceny dopuszczającej,
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie,
- czasami jest aktywny na zajęciach,
- w zeszycie występują sporadyczne braki.

5. ocenę DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- opanował łatwe, niezbędne wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie,

- wykazuje sporadyczną aktywność na zajęciach,
- prowadzi zeszyt.

6. ocenę NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie,
- nie jest aktywny na zajęciach,
- nie prowadzi zeszytu.

B. Szczegółowe kryteria oceniania stanowią załącznik do PSO.

Uczeń, który jest nieklasyfikowany z religii w danej klasie (semestrze) i pragnie uczęszczać na lekcje religii w klasie wyższej programowo (lub w drugim semestrze), winien najpierw zdać pozytywnie egzamin z wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie (w semestrze).

Wszystkie inne ustalenia znajdują się w Wewnętrzny Systemie Oceniania obowiązującym w Zespole Szkół Sportowych w Ełku oraz w zasadach oceniania opracowanych przez Komisję Wychowania Konferencji Episkopatu Polski.

Opracowała: Katarzyna Bienasz